

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR • PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP • FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Diadalmas előnyomulás

Az orosz sereg hátrál a német és az osztrák-magyar csapatok elől —
A német flotta a finn öbölben

A harcterekekről ma csupán jelentéktelen hírek érkeztek. Kisebb csetepaték folytak a mai napon, azonban e kisebb események színhelyéből is megállapítható, hogy úgy Németország, mint a monarchia hadserege *diadalmasan nyomul folyton előre az ellenséges országok szíve felé.* Az ellenség kísérel meg ugyan kifejtetni ellenállást, vagy támadást, de ezt a monarchia csapatai, vagy a német sereg győzelmesen verik vissza. A bekövetkező nagy eseményeket előzi meg a mai csend, amely — úgy lehet, rövid napok múlva — elhatározó, nagy események hírei fognak követni s minden reménység szerint a magyar-osztrák s német fegyvereknek döntő, hatalmas sikereit fogják jelenteni ezek a hírek.

Ma érkezett távirataink itt következnek:

Az északi háború

Jelentés Czenstochau bevételéről.

Krakó, augusztus 7. Kerülő uton ma érkezett ide jelentés, amely arról a napról van keltezve, amelyen a németek bevonultak Czenstochaubába.

Városunk lakóinak — mondta a jelentés — borzasztó éjszakájuk volt. Egész éjszaka szakadatlanul hallatszott az ágyudörgés és a puskatlízés. Reggel két óra felé *G n a s z y n* felől még erősebb fegyverzaj hallatszott. — Reggel négy óra felé *megkezdődött az orosz csapatok visszavonulása.* Mindenféle fegyvernemből való katonaság vonult át a városon, előbb kisebb, később nagyobb csapatok, amit a lovasságnak és a tüzéségnek szabályszerű visszavonulása követett. Ugyanakkor a *var-só—bécsei vasúti vonal hidját Granica és Czenstochau között a levegőbe röpítették.* Fél hat órakor röpítették a levegőbe a vasúti hidat, néhány perccel azután, hogy az utolsó Varsó felé induló vonat menekülő katonákkal és még be nem öltözött tartalékosokkal megrakodottan átment a hidon.

Reggel hét óra volt, amire a német elő-*örsök Kavdrza felől a városba bevonultak.* Az előrs parancsnoka egy főhadnagy volt, akinek a város főterén a polgári őrség parancsnoka, Eduard Bruhe, jelentést tett, amire a német tiszt a polgári őrség parancsnokára bizta ideiglenesen a város polgárságának nyugalmát és biztonságát és őt felelőssé tette azért, hogy a városban csend és nyugalom uralkodjék. A német főhadnagy ezután magához hívatta a helyi lap szerkesztőjét és meghagyta neki, hogy lapjában felhívást közöljön, a

mely a lakosságot megnyugtassa aziránt, hogy *senkinek semmi bántódása nem esik,* de kijelenti egyúttal azt is, hogy minden ellenséges tüntetésért vagy cselekedetért *az egész várost egyetemlegesen felelőssé fogja tenni.*

Az utolsó kozákok éppen akkor menekültek el a Zsigmond-templom irányában, amikor a templommal szemközt, második Sándor cár szobra alatt német vértés katonák foglaltak helyet. Egy órával később egy német hadnagy két katonával egy orosz lovas határőrt fogott el. Este tíz órakor egy német gyalogsági kapitány megjelent a városházán és megismételte azt, ami a németek kiáltványában benne volt, nyugalmat és engedelmességet követelt a várostól, azután a foglyokkal eltávozott. — Ugyanez a százados elrendelte, hogy *a város kereskedői kötelesek az orosz papírpénzt normális értékében elfogadni,* egyúttal kijelentette, hogy minden zendülést, fosztogatást és rablási kísérletet a hadi jog szerint fog megbüntetni.

Ujabb orosz vereség

Krakó, augusztus 10. A németek Czenstochauból előnyomultak és Grassi helység mellett megütköztek egy orosz csapattal. Az oroszokat megverték.

Csapataink harca a kozákokkal

Budapest, augusztus 10. Keleti- és Közép-Galiciában csapataink az egész vonalon visszaverték a betörni készülő orosz seregeket. Egyik helyen a kozákoknak 90 halottjuk volt.

Viborg bombázása

Kopenhága, augusztus 10. Ide érkezett hír szerint a német hajóraj bombázta Viborg várost a Finn öbölben.

Viborg tengermelléki város Finnország déli partján, Szentpétervártól északnyugati irányban.

Az orosz flotta visszavonul

Elzárták a Finn-öblöt.

Berlin, augusztus 10. A Wolff-ügynökség e hó 8-iki kelettel jelenti Kopenhágából, hogy az oroszok vasárnap és hétfőn elpusztították

a Finn-öböl északi bejáratánál fekvő Hango-líkköte-telepet és a Pétervárra vezető tengeri bejáratot aknákkal elzárták, ezenfelül pedig az ott horgonyzó flottillát újabb torpedo-naszádokkal megerősítették.

Nyilvánvaló, hogy a német flotta akciójának gyorsasága provokálta az oroszoknak ezt a védekezését, amelylyel a Pétervár felé vezető tengeri utat akarják biztosítani a német flotta erejével szemben.

A cár rokonai német hadifogságban

Bécs, augusztus 10. Leuchtenberg György orosz őrnagyot, feleségét, aki született Remplin hercegnő és gyermekeit Bajorországban, Chiemsee mellett letartóztatták és Münchenbe vitték.

Német munkások hazafias tüntetése.

Gelsenkirchen, augusztus 10. Tegnap este igen nagyszámú demokrata bányamunkás fáklyákkal és vörös zászlókkal a Bismarck-szobor elé vonult. Itt a fáklyákból máglyát raktak és annak tüzénél elégették a vörös zászlókat és hazafias lelkesedés közben kibontották a német nemzeti lobogót. A tömeg ezután lelkes hangulatban vonult végig a városon és a lakossággal egyesülve, tüntetett a német, az osztrák és a magyar lobogók sikere mellett.

A déli harctérről

Budapest, augusztus 10. Érkezett 7 óra 45 perckor. A déli hadszíntéren a Drina és a Száva mentén általában nyugalom van.

A montenegrói osztagok tegnap is megkísérelték a hercegovinai határ átlépését. A cattarói öböl belső része ellen a montenegróiak tegnap délután élénk, de teljesen hatálytalan löveg-tüzelést folytattak.

Antivari előtt.

A „Szigetvár” nevű cirkáló Antivari montenegrói kikötőnél szétrombolta a montenegrói radio-állomást.

Véres csata Trebinje mellett.

Augusztus 8-án a déli harctéren egy 4000 főnyi montenegrói sereg Trebinjétől keletre határaink felé indult. Útközetre került a

sor, melyben a montenegróiak visszaverettek. A támadó montenegrói seregnek 200 halottja és sebesültje volt.

A háboru egyéb hírei

Elpusztított angol cirkáló.

Fiuméből a „Kelet“ nevű gőzösnek tegnap megérkezett kapitánya jelenti, hogy augusztus 4-én Zante sziget mellett a nyílt tengeren a „Warrior“ angol cirkáló romjaira bukkant. Valószínű, hogy a „Goeben“ német cirkáló sülyesztette el az angol hajót.

Hazai és Beöthy katonai előléptetése.

Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy a király Hazai Samu báró altábornagy honvédelmi minisztert gyalogsági tábornokká és Beöthy Pált, a képviselőház elnökét, aki mint szolgálaton kívüli főhadnagy vonult be aktív szolgálattételre a honvédszakszolgálatba, századosná nevezte ki. Még egy harmadik nevezetesebb politikai személyiség katonai előléptetéséről is kaptunk hírt: a király Andrássy Géza gróf országgyűlési képviselőt, aki eddig kapitányi rangban volt, őrnagygyá nevezte ki.

Kémkedő postamesternő.

Székesfehérvár, augusztus 10. Heine Gusztávné postamesternőt ma kémkedés miatt le tartóztatták. A postamesternő fia őrnagy a szerb hadseregben.

Tömegesen fizetik az adót.

Budapest, augusztus 10. A Magyar Távirati Iroda jelenti, hogy a közönség az esedékes adója befizetése céljából igen nagy számmal keresi fel az adóhivatalokat, ámbar az állami adók harmadik negyedének befizetési határideje tudvalevően csak e hó 15-én jár le. Őszinte örömmel regisztrálja a félhivatalos ezt a tényt, amelyből megállapítható, hogy a közönségnek az a része, melyet a hazafiúi kötelesség nem szőlített el a távoli harcmezőkre, állami öntudatának és nemes áldozatkészségének ilyen módon igyekszik tanujelét adni.

A hunyadmegyei románok hűségnyilatkozata.

Déva, augusztus 10. A hunyadmegyei románság hűségnyilatkozata, melyet egy vezető férfiakból álló küldöttség a minap nyújtott át a vármegye alispánjának, a délvidéki és az erdélyi románokta vidékeken mindenfelé igen jó hatást tett. Jellemző erre a hatásra, hogy újabbban Vlad Aurél dr., Damján Vazul, Popu Lexa dr. és Svada Vazul bankigazgató megjelentek az alispánnál és aláírták a nyilatkozatot, melylyel kifejezésre akarják juttatni, hogy őszintén átérik a helyzet súlyát s egész lényüket áthatja a haza sorsa. Királyhűségüket és hazaszeretetüket ok is azzal akarják biztosítani, hogy elefelejtik ilyenkor a mult alkotmányos küzdelmei során támadt ellentétet, elítélnek minden díszonás hangot és a hazaszeretet összeolvastó erejétől megedeztetten, lélekben fölemelkedve, áldozatkészséggel és szeretettel vannak eltelve Ő felsége, az uralkodóház és a haza szent, nagy ügye iránt.

A lugosi püspök pásztorlevele.

Lugos, augusztus 10. Frenitiu Valér lugosi görög katolikus püspök igen hazafias pásztorlevelet intézett a háboru alkalmából a papsághoz és híveihez. Felhívja őket, hogy mint a multban, úgy most is hűséggel és hódolattal legyenek az uralkodóház iránt és engedelmességgel a magyar kormány iránt, mert mind-ezeknek szigorú szemmel tartásával nemcsak azt bizonyítják a hazai románok, hogy hű fiak a hazának és hogy távol akarnak maguktól tartani holmi irredentizmust, de így cselekedvén, fentartják és előmozdítják egyházuk és a román nép jólétét, amiáltal szilárdabb lesz a román nép közötti jó viszony és megértés. Végül figyelmezteti híveit, hogy a harctéren

és itthon is hazafias szívvvel teljesítsék kötelességüket. Elrendeli, hogy a papság ilyen értelemben világosítsa föl a népet és kötelezi a papságot, hogy a háboru alatt minden egyes lelkésze hétköznapon egy misét tartson fegyverünk győzelméért és a béke elnyeréséért.

Baltazár Dezső szózata

Körlevél a református lelkészekhez

Baltazár Dezső dr. püspök a most kitört világháboru alkalmából a következő körlevelet intézte a tiszántuli egyházkerület lelkészeihez és presbiteriumaihoz:

A tiszántuli református egyházkerület püspökétől.

4982—1914. szám.

KÖRLEVÉL

valamennyi kebelbeli lelkésztársaimhoz és Presbiteriumokhoz.

A reánk özönlött világháboru viharában az én gyenge szavam is próbál szólamni hozzátok. Elhatározásom volt ebből az alkalomból némának maradni. Mert meg voltam győződve, hogy a magyar reformátusnak a szive dobbanása is megtanácsolja, mit kell cselekednie, mikor veszélyben a haza. Most se változott meg ez a meggyőződés. A törvény, mely minket, magyar reformátusokat a haza és a szent korona iránti hűségünkben, odaadásunkban és áldozatosságunkban vezet, melyekben fekszük, erősebb, állhatatosabb és parancsolóbb, semmint azt őszintő szavakkal igazítani indokolt volna. Sok vérünk hullása bizonyosága ennek. Bennünk igaz magyar reformátusokban se a haza, se a király nem csatlakozott s nem fog csatlakozni soha.

Mivel azonban éppen lelkipásztorok részéről támadt az óhajítás, hogy az egységes eljárás céljából valami utmutatást adnék, ezt készségesen megteszem, ismételt hangszólyozva, hogy nem a felesleges buzdítás okából, hanem csak azért, hogy lelkünknek egységes érzése egységes cselekvéssel legyen nyilvánvaló.

1. Mig lefolyandának a háboru vérhullámai, az Istenhez emelkedő minden imádság, a hűvekhez szóló minden egyházi beszéd vagy egészében, vagy részében emlékezzék meg a szent tusakodásról, melynek fegyverét szabadságunk és igazságunk adta a kezünkbe s amelyet a seregek Urának Istenének nevében bizván, a győzelem és dicsőség biztos tudatával vetünk a nagy elszámolás mérlegébe. — Kérjük az Isten s indítsuk bátorságra és áldozatra az embereket.

2. Indítsunk segélygyűjtést vagy mindenemű segélygyűjtéshez nyujtsunk buzgósságot kezét, amelynek célja a hadba vonult hősök itt hagyott gyámoltalanjain segíteni. Akinek aranya és ezüstje van, ezzel, akinek a lélek adománya adatott, azzal segítsünk és pedig ne csak a mi hitünk cselédein, hanem mind-azokon, akiket közös édesanyánk, magyar hazánk szentséges szerelme testvéri egységbe szerzett mi velünk.

3. Hadba vonult egyházi és iskolai hivatalosok járandóságait fokozott pontossággal, sőt lelkesült szívességgel szolgáltassuk ki vagy maguknak, vagy hozzátartozóiknak. — Mert aki a szent ügyön nyerni vagy megtagadni akar, Anániához és Zefirához hasonlatos.

4. Amiben a hadat viselő s annak utjait egyengető magyar vagy szövetséges hatóságoknak kezére járhatunk, teljesítsük azzal a gondoiattal, hogy mikor az igazság, szabadság és vilagosság ügyét szolgáljuk, az Istennek tesszünk tiszteletet, aki mindent lát és az örök írásba feljegyezi.

5. Az iskolák megnyitásának idejéről felvilágosítsát később nyujthatok. Ennek közeli, vagy távoli állása a szerint igazodik, hogy a Mindenható korábban vagy későbbben koszoruzza-e meg fegyvereinket diadallal. Ahogy én a dolgok sorát látom, egy hónapi késedelemre számíthatunk.

Most a lelkünk minden indulata azon le-

gyen, gondoskodásunk és cselekvésünk annak a célnak az oltárán égesse magát, hogy versenyezzünk minél nagyobb áldozatot hozni a hazának és a trónnak.

Végezetre megkövetve mindazokat, a kiknek önkéntesen kész buzgósságát szavaim bántanák, Istennek oltalmába ajánlak mindnyájan titeket, bizonytal elhívén és vallván, hogy a gonoszság és sötétség fejedelmét meg szegyeníti az Ur azzal a hatalommal, amelylyel minket, az igazság és vilagosság fiait, dicsőségesen felmagasztal.

Atyafiságos szeretettel

Debrecen, 1914. augusztus hó 9-én.

Dr. Baltazár Dezső,
püspök.

Baltazár püspök a háboruról

A református nagytemplomban vasárnap délelőtt lélekemelően ünnepi istentisztelet folyt le. Baltazár Dezső dr., a tiszántuli református egyházkerület nagy püspöke mondott imát és tartott beszédet, amelyeket a templomot zsufolóság megtöltő közönség hallgatott végig.

Reggel kilenc órakor kezdődött az istentisztelet, amelyen Stadler Károly honvédeztredes és Flohr János honvédszázad alezredes vezetésével jelen volt a tisztikar nagy része, azonkívül megjelentek az állami és városi hivatalok vezetői. Az istentisztelet fennálló énekekkel kezdődött, amely a következő volt: „Te benned biztunk eleitől fogva...“ Ezt követte: „Perelj uram perliómmel, harcolj én ellenségeimmel.“

Az énekek után Baltazár Dezső dr. püspök magas szárnyalású imákat és egyházi beszédeket tartott, amelyeket a közönség mélyen meghatva hallgatott meg. Az istentiszteletet a Himnusz éneklése zárta be.

A segítő akció

Adakozások a bevonult családjai részére.

A segítő bizottság gyűjtésének tegnapi és mai eredménye:

Domahidy Elemér főispán 100 K, Falk Lajos 50 K, Fürst Ödön 50 K, Geiger Simon 50 K, Hartstein Nándorné 60 K, Kovács Józsefné 50 K, özv. Bányay Istvánné 50 K, Bakoss Tibor 50 K, Öry Jánosné 50 K, Gazdasági Takarékpénztár r.-t. 50 K, Fisch Lajos 50 K, Suhajda Béla 50 K, ifj. Kardos László 50 K, Dalmy Tiborné 50 K, Hartstein Kálmán és neje 50 K, dr. Berger Andor 50 K, Kontsek Géza 50 K, Sárváry Lőrinc 50 K, özv. Kovács B. Gyuláné 50 K, Szilágyi Imre 50 K, Tarmak R.-T. 50 K, Rauch Árpád 50 K, Közgazdasági Bank 50 K, Szantany F. Béla 50 K, dr. Széll Kálmán 50 K, özv. Stieber Jánosné 50 K, Kolb Jakab 50 K, Szőlősy Ferencné 50 K, 1878. Bosznia megszállásában résztvett bajtársak egylete 50 K, Radetzky József 100 K, Szabados Ferenc 100 K, dr. Galánffy János 100 K, Polgári asztaltársaság 200 K, Debreceni Kaszinó 100 K, dr. Fejér Ferenc 100 K, Fleischmann Mór 100 K, Körösi Csoma Sándor szabadműves páholy 200 K, Erdődy Lajosné 100 K, Kövy Lajos 100 K, dr. Kenézy Gyula 100 K, Aufricht Vilmos 500 K, Debreceni Ipartestület 100 K, id. Weichinger Károly 150 K, Nagy Jakab 100 K, Szentesy János 100 K, „Haladás“ szabadműves páholy 200 K, Debreceni Hitelbank 200 K, Kölcsönös Segélyző Egylet 200 K, id. Kardos László 100 K, Alföldi Takarékpénztár 200 K, Debreceni Első Takarékpénztár 500 K, Forrai Ernő 100 K, May Andor 100 K, Debreceni Gazdák Bankja 100 K, 16-os huszárezred pótkeret tisztikara 212 K, gróf Tisza Kálmánné 100 K, Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank 200 K, Takaré és Hitelintézet R. T. 200 K, Alsó-szabolcsi Tisza ármentesítő társulat 100 K, özv. Sesztina Lajosné 100 K, Vidoni Testvérek és Tsa 100 K, Sesztina Jenő és neje 100 K, Simonffy Emil 100 K, Ujjalussy József 100 K, Kazinczy Gábor 100 K, dr. Láng Sándor 100 K, dr. Balkányi Miklós 100 K, Reichmann Ármint-féle kőbánya R.-T. 100 K.

A behívottak gyermekeinek védelme.

A háborúba behívott katonák visszamaradt családtagjai javára alakult bizottság ezúton értesíti az érdekelteket, hogy a városi közös étkezőt még nem nyitja meg, hanem munkájával egyelőre a gyermekvédelemre szorítkozik. Azok az anyák, akik könnyíteni akarnak helyzetükön, adják be gyermekeiket a bizottság által létesített *napközi otthonokba*. Jelentkezéseket a vezetőség központi irodája előjegyez. Megjegyezni kívánjuk, hogy amennyiben a szülők gyermekeiket e napközi otthonokba adják, teljesen nyugodtak lehetnek abban, hogy gyermekeik kellő felügyeletben, megfelelő ellátásban részesülnek. — Az anyáknak ezen intézmény létesítésével a bizottság módot ad arra, hogy napközben munkát keressenek és nehéz helyzetükön javítsanak. *Pénz- vagy természetbeni segílyt a bizottság egyelőre csak nagyon is indokolt esetben szolgáltat ki.*

Minthogy a segítő bizottság nagy szociális munka végzésére vállalkozik, ezúton kéri a város nemeslelkű közönségét, hogy készpénz, vagy természetbeni adományát jelentse be a főispáni titkári hivatalban.

Páristól Debreczenig**Egy debreczeni orvos a francia inzultusokról**

A világháború kitörésének első napjaiban a francia fővárosban tartózkodott *Tihanyi József* debreceni fogorvos. Tegnap jött haza s tudósítónknak elmondta a Párisban átélt, izgalommal telt napokat.

Nyolc nappal ezelőtt utaztam el Párisba, hogy egy fogorvosi kongresszuson részt vegyek. Hétfőn érkeztem meg a francia fővárosába. Két napig semmi különösebb nem történt, szerdán azonban már észrevehető volt az osztrák-magyar—szerb háború hírének hatása. *A mi pénzünket nem akarták beváltani*, csütörtökön pedig már *a saját bankjukat sem fogadták el*. Pénteken és szombaton iszonyu pánik tört ki. A mozgósítással járó rémület a Szajna-parti fővárosban, az idegeség a börzén és a bankokban mindinkább érezhetővé és láthatóvá lett.

Szombaton azután felszólítást kaptunk, hogy *az osztrák, magyar és a német alattvalók haladéktalanul hagyják el Franciaországot*. Röggtön csomagoltunk és a legközelebbi vonattal — amely a legutolsó volt — elutaztunk körülbelül százötvenen. Magyar nem sok volt az utasok közt, talán mindössze öt család. Ezek közül az egyik — egy kassai család — bár már tizenhét esztendeje lakik Párisban, kénytelen volt elutazni, mert *kiutasították*. Utközben tudtuk csak meg, hogy csupán Svájc felé mehetünk, mert *a német határt elzárták*. Kénytelen-kelletlen óriási kerüléssel Svájcra vettük utunkat. Mikor azonban *Belfort* állomásra érkeztünk, kiszállítottak mindannyiunkat a vonatból s kijelentették, hogy *tovább nem visznek bennünket, menjünk, amerre nekünk tetszik*. Az állomási épületben éjszakára, egy kis váróterembe száz utast zsúfoltak be s mikor ezért panaszkodtunk, a szemünkbe röhögtek. Reggel egy szolgálatot teljesítő őrnagyhoz fordultunk, hogy legalább a határig adjon egy vonatot. Hosszas kérés, könyörgés után állítottott csak össze egy vonatot, amely elvitt bennünket a svájci határig. Eközben történt meg, hogy *teljes harminchat óra hosszáig nem ettünk, mert a franciák nem adtak ételmet*, arra hivatkozva, hogy

idegenek vagyunk s *kigunyoltak, kinevettek minket*. A svájci határon át azután *három és fél kilométert kellett gyalogolni*, míg vonatot találtunk, amelyvel minden további kellemetlenség nélkül utazhattunk haza. A nagyobb podgyászaik azonban ott maradtak Párisban, mert azokat nem vették fel.

Megalakul a polgárőrség**A városi tanács a közönséghez**

Debrecen sz. kir. város tanácsa a következő felhívással fordul a város közönségéhez:

Nagy idők következtek el ránk, amelyek súlyos feladatok elé állítanak bennünket. Véreinket harcba szőlította a királyi szó és a nemzeti becsület.

Tőlünk itthonmaradottaktól nem kívánja vérünk hullását a haza, életünket sem követeli tőlünk, csupán azt kívánja, hogy dolgozzunk s vállalva, nemes vetélkedéssel igyekezzünk némi részben *pótolni azt a sok munkás kezét*, melyek most a harcmezőn vannak elfoglalva. Ilyen irányban kíván tőlünk itthonmaradottaktól önfeláldozást és áldozatkészséget a haza.

Ismerve Debrecen sz. kir. város közönségének mély és törhetetlen hazafiságát, teljes meggyőződésünk, hogy városunk polgársága mint a multban mindig, úgy a jelen nehéz óráiban is ismerni és tudni fogja kötelességeit és semmi áldozattól sem fog visszaradni, ha azt a haza kívánja tőle. Ez a tudat indítja a város tanácsát arra, hogy a nagyközönséghez az alábbi kérelmet intézze:

A rendőrséget a mozgósítás csaknem teljes egészében a harcmezőre szőlította s ha a mozgósítás 26 első napjára a rendőrség egy része felmentésben nem részesült volna, ma már nem volna rendőrünk s nem volna, aki a polgárok vagyoni és életbiztonsága felett önködni. Könnyű elképzelni, milyen súlyos következményeket vonhatna maga után az, ha ilyen nehéz időkben városunk őrző szem nélkül maradna. Hogy ez az állapot be ne következék, közérdekből kívánatos, célszerű és szükséges *polgárőrség felállítását*. A nehéz idők óráiban ugyanis a közbiztonságot megfelelően láthatná el egy jól szervezett polgárőrség, mely az itthonmaradottak bátorsági érzését növelné, egyben pedig megnyugvást keltené a harcmezőre távozottakban, mert hiszen szeretnék nem maradnának támasz és oltalom nélkül.

Felkéri ennél fogva a városi tanács mindazon 18 és 50 év közötti korban levő itthonmaradt polgárokat, társadalmi állás és rangkülönbségre való tekintet nélkül, hogy akik a polgárőrség tagjai hajlandók lenni és a közérdekből városunk közbiztonságának megővése körül díjtalanul szolgáló akarnak teljesíteni, a polgárőrség megalakíthatása és megszervezése céljából a mai naptól kezdődőleg e hó 20-ig jelentkezzenek a hivatalos órák alatt délelőtt 8—12., délután 3—6 óráig a rendőrfőkapitányságon (Szentanna-utca 9., 1. em. 25. szoba.)

Felreértések kikerülése végett ismételt

Butorvevők figyelmébe!

Tisztelettel tudalom a n. é. közönséggel, hogy *Piac-utca 83. szám alatt a Lovász-féle házban modern butorraktárt nyitottam. Raktáron tartok mindenféle butorokat, diványokat, sodronyokat, madracokat. A legolcsóbb árak. Kérem egy próbavásárlással meggyőződést szerezni. — — — Szíves párlfogást kér*

Herskovits Sámuel,

butorkereskedő. Piac-utca 83. szám. Lovász-ház.

hangsúlyozza a városi tanács, hogy *a polgárőrség tagjai teljesen díjtalanul teljesítenének szolgálatot*, mert működésük tisztán közérdekből történék.

HIREK

*

— **A bátor 61-esek.** Lapunk mult száma közölte, hogy egy héttel ezelőtt a debreceni 61. gyalogezred egyik csapata három tiszt vezetésével merész katonai vállalatra rándult át éjjel a Dunán. A bátor fiuk közt az egyik, *Rózsa László*, ki mint önkéntes szolgált volt korábban a 61-ik ezrednél, városunk szülötte, *Rózsa Sándor* kollégiumi pénztárnok legifjabb fia. Jegyezzük fel itt a hőstettet s honoráljuk a bravurt hazafias elismeréssel.

— **Árvay járásbíró elöléptetése.** A hivatalos lap vasárnapi száma közli, hogy a király *Árvay Géza* debreceni kir. járásbíró a hajduböszörményi kir. járásbírosághoz a VII. fizetési osztályba sorozott járásbíróvá nevezte ki. A debreceni jogász-körök, bár az előlépésben egy szorgalmas munkának jutalmazását látják, mégis fájó szívvvel vesznek búcsút *Árvay Gézától*, mert a távozó járásbíróban a debreceni bírói karnak egyik legfényesebb tehetségű, éles judiciummal bíró és uri modoru tagját tisztelték.

— **A főreáliskola tanári kara az iskola szünetelése idejében.** Az állami főreáliskola tanári kara a napokban rendkívüli tanácskozást tartott, amelyben foglalkozott azzal az eshetőséggel, hogy az iskola nem nyílik meg a katonai kórházzá átalakított épületben. — Erre az eshetőségre egyhanguan a következő határozatot hozta és terjesztette föl a felsőbb hatósághoz:

„A debreceni állami reáliskola tanári kara abban a tudatban, hogy intézetünk az épületnek katonai kórházzá való átalakítása miatt semmi esetre sem kezdheti meg a tanítást a szabályszerű időben, egyszersmind attól az érzéstől áthatva, hogy a háború okozta bajokon és zavarokon minden állampolgár köteles tőle telhetőleg segíteni, tanítási készséggel és hazafias hűséggel felajánlja a maga szolgálatát, oly formán, hogy szívesen vállal helyettesítést oly középfokú iskolákban, amelyekben a tanítást csupán a tanárok hiánya akadályozza, de hajlandó a maga kényszerű szabadságát felhasználva, az állami és közigazgatás bármely munkakörében is közreműködni, amely a tanári kar képzettségével és hivatásával megegyeztethető.”

— **A Debreceni Patronage Egyesület napközi otthonai.** A Debreceni Patronage Egyesület folyó hó 9-én, vasárnap tartott intéző bizottsági ülésén *Fodor Emil* titkár indítványára elhatározta, hogy a fiatalok befogadására szolgáló és már teljesen berendezett *Bethlen-utca 37. és Erzsébet-utca 54. sz. alatt levő otthonait* a háborús idők tartamára egyelőre 50 gyermek részére „napközi otthonokká” alakítja át. Ezen napközi otthonokban csak azok a gyermekek nyerhetnek elhelyezést, kiknek atyjuk katonai szolgálatra behívott és bevonult, anyjuk pedig dolgozni akarván, a gyermekek miatt munkába nem mehetne, miért is reggelenként, amikor munkába megy, beadja a gyermekeket az otthonba, este pedig, mikor a munkából haza megy, bemegy értük és haza viszi őket. A gyermekek egész napon át az otthonban vannak, ahol ételmet kapnak és játszhatnak, foglalkozhatnak valamivel. A Debreceni Patronage Egyesület ezen napközi otthonainak felügyelete és ellenőrzése már biztosított, olyképpen, hogy a titkáron és az intéző bizottság egyes tagjain kívül a gyermekek felügyeletét, a velük való foglalkozást, az élelem kiosztását és ellenőrzését a gyermekmenhelyi és patronage telepfelügyelőnök, egyes tanítónők és óvónők, azonkívül egyes urinők idő-

Tábori és hadi felszerelésekhez FÓZÓKÉSZÜLÉKEK, VIL-LANYOS LÁMPÁK, HÁTI BÓRONDÓK REVOLVEREK ÉS TÖLTÉNYEK
EVŐESZKÖZÖK ↘ **KESEK** ↘ **PALACKOK** **TEVEZŐR - TAKARÓK** **MENTZE** **ÁRUHÁZABAN,**
PIAC-UTCA 38. S ZÁM

közönként felváltva látják el, akik erre már vállalkozni szivesek voltak. Ezen otthonok a többi napközi otthonokkal egyöntetűen fognak működni, a segélyző és ellenőrző bizottság felügyelete alatt is állanak és a gyermekek elhelyezését a központi iroda (Püspöki bérpalota 1. sz.) eszközli. Az otthonok már a legközelebbi napokban megnyílnak és átadatnak rendeltetésüknek.

— **Pásztory Árkád katonái.** Avasfelsőfaluból írják nekünk: Pásztory Árkád turvékonyai tanyájáról harminc cselédet hívott be katonának a mozgósítási parancs. A behívottak vasárnap vonultak be a turvékonyai tanyáról a bikszádi állomásra. A bevonulás gyalog történt, a bevonuló csapatot a turvékonyai uradalom házi zenekara kísérte és derék cselédjeivel együtt tette meg az öt kilométeres gyalogutat jólelkű, ősz gazdájuk, Pásztory Árkád is, aki a vasuti állomáson szép beszédet intézett az ő családjának harcba induló tagjaihoz. Beszédében a király és haza iránti hűségre, bátorságra buzdította őket. A bevonulók mindegyike egy-egy kenyert, két kiló szalonnát, egy csomag süteményt kapott az utra Pásztory Árkádtól. A harminc katona itthon hagyott családját a kenyérkereső távolléte alatt, Pásztory Árkád vállalta magára.

Külsőleg és belsőleg
egyaránt legbiztosabb hatású háziszser a

PALMA

Próbaüveg 40 fillér.

Kapható:

Dr. Szelényi Árpád
gyógyszerésznél
Debreczen, Plac-utca 30. sz.

— **Öngyilkos utazó.** Ma délelőtt tíz óra körül egy idősebbnek látszó férfi bérelt kabint a Margit-fürdőben. Miután bezárkózott, rövid idő múlva revolverdörrenés hallatszott ki a kabinból. A fürdő személyzete betörte az ajtót s ekkor látták, hogy a vendég átlőtt halántékkal, vérében fetreng a fürdőkádnál mellett. Pár percig még élt az öngyilkos, mire azonban az értesített mentők kivonultak, már halott volt. A rendőrség nyomozást indított az öngyilkos kiléte után s délutánra megállapították, hogy Kolb Jakab, a „Viktória” biztosító társaság ügynöke lőtte magát föbe. Tettének oka ezideig még ismeretlen. Kolb holttestét elszállították a kórház halottas házába.

— **Egy százalék a Vörös Keresztnek.** — Szép és követendő dologot határozott el egyik nagy magyar kereskedelmi cég: a Humanic cipőárú társaság. A Humanic elhatározta ugyanis, hogy a debreceni és általában mind a 18 üzlete napi bevételének egy százalékát a háború tartama alatt a Vörös Kereszt Egyletnek adományozza.

— **A Népiroda munkásközvetítési osztályánál** augusztus hó 10-én volt

Munkás kínálat: Asztalos 5, bádogos 2, cipész és csizmadia 1, Földmunkás 1, gépész 2, gyári munkás 5, kefekötő 2, kőműves 4, lakatos 10, mezőgazdasági napszámos 5, mezőgazdasági cseléd 3, napszámosnők 14, házcseléd 2, szabó 2, szobafestő 1, üzleti alkalmazott 1, molnár 1. — Összesen 61.

Munkás kereslet: Molnár 2, kovács 1, söraktárba munkás 8, mezőgazdasági cseléd 3, horhély 1, szilgyártó 1, kerékgyártó 1, napszámosnő 10. — Összesen 27.

— **Megtámadták az éjjeliőrt.** Ma délután a Hatvan-utcai kisállomás Török József nevű éjjeliőrt suhancok megtámadták és egy téglával betörték a fejét. A mentők a lakására szállították az őrt, a támadókat pedig nyomozza a rendőrség.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

„ **CZÉGNÉL** ”
DEBRECZEN,
Kistemplombazár

Napernyők

Gyermekruhák

Harisnyák

Tricók

!! nagy választékban !!

HÁBORU-BIZTOSÍTÁST

köt egy évi időtartamra

a cs. k. **PHÖNIX ÉLETBIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG**

szab. o. **HADKÖTELESEK ÉLETÉRE**

orvosi vizsgálat nélkül, előnyös feltételek mellett. A társaság kifizeti a biztosított összeget, ha a halál eset a biztosítás tartama alatt bármilyen ok folytán bekövetkezik. Már bevonult hadkötelesek életére a biztosítást hozzátartozóik is megkötötték.

A társaság rendszeres haláleseti biztosítással 20.000 korona összegig a háborúban való mindennemű szolgálat esetére is kiterjednek **külön díjazással nélkül.** 20.000 koronán felül 50.000 koroná erejéig pedig előnyös feltételek mellett kiterjeszti a társaság a biztosítást hadi szolgálat esetére is. Bővebb felvilágosítással szolgál a

PHÖNIX életbiztosító-társaság debreczeni vezérigynöksége **Arany János-u. 2.**

KÁVÉSOK, VENDÉGLŐSÖK

CUKRÁSZOK

ÉS A N. É. KÖZÖNSÉG FIGYELMÉBE!

Van szerencsém a naggyérdemű közönség szives tudomására adni, hogy **TOJÁSCIKKEIMET** kizárólag raktáramban (Burgondia-u. 4. sz. alatti) árusítatom, azokat sem piacra, sem hához nem szállítom, miért is csak a raktáramból beszerzett áruk kifogástalan minőségűek és egészségesek voltaként vállalom felelősséget. Áruim kifogástalanságánál és olcsóságánál fogva a fogyasztó közönség jelentékeny meglakarlást érhet el; miért is tisztelettel kérem meggyőződés végett szükségletét raktáramból beszerezni, melyekel ma a következő árakban bocsájtom forgalomba kiskisimában is:

FRISS LÁMPÁZOTT TEATOJÁS
35 darab 2 korona.
FRISS LÁMPÁZOTT FŐZŐTOJÁS
40 darab 2 korona.

Tisztelettel

Waltner Sámuel

tojásnaggykereskedő, BURGONDIA-U. 4. szám.

A hadtestparancsnokságnak szüksége van nagy mennyiségű következő élelmi cikkekre:

kávé, cukor, csokoládé, tea, kömény, ánis, szalámi, aszalt kolbász, füstölt hús, rizs, dara, griz, hüvelyes vete-mények és száraz főzelékre.

Erre vonatkozó ajánlatok az árak megjelölésével és szállítható mennyiség megnevezésével **azonnal**, ezidőszerint hadtestparancsnokság helyett: **An das Militär kommando Temesvár** címre intézendők.

Nyomatott Hoffmann és Károlyi nyomdájában. Plac-utca 40., a főpostával szemben.

APRÓ HIRDETESEK

Levelezés

Jellegős levélnél a hirdetés száma is köretek.

Keres

uri fiu fiatal német leányt, ki esetleg franciául is beszél, oktatóul. Levelet „Parnoi” jellegére a kiadóhivatalba kér.

Üzlet

FRISS

töltésű ásványvizsek az ország Deutsch üzletekben kaphatók.

SZEGEDI PAPRIKA-

különlegességek óriási raktára LINDENFELD J. JENO fűszer- és gyarmatárú nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Poloskairtást

NÁNÁSSY ISTVÁN

legsikeresebben végzi a Máv. vasutak poloska és féregirtója. Kérem 849. számú telefonon felhívni. Evi kezelést és megvizsgálásokat is végez. Folyadék méreg kapható. Levélbeli megrendeléseket kérem. Postakert, Gyár-utca 6.

Makulatur papiros

kapható a kiadóban.

Falusy Károly

polgári és katonai cipész Debreczen, Csapó-u. 41.

Készíték mindenféle sportcipőket, valamint orthopéd cipőket fájós és nyomorék lábakra. Raktáron tartok műhelyemben készült legjobb minőségű férfi-, női és gyermekcipőket.

Különte

Elveszett

egy piros szallagos kantaral ellátott kis, fekete sima szőrű „Pici” névre hallgató kutya. Megtalálóját jutalomban részesül. Hatvan-utca 70. sz. I. emelet.

Tanintézet **kereskedelmi tudományok** folyamára, Mester Friedr., az Európa határain túl is ismert azelőtti Kereskedelmi Akadémia tulajdonosa, Leipzig. Prospektus az igazgatóság után díjmentesen.

Lakás

Lakást,

két-három szobást mellékkeliségekkel, szép udvarban, kollégium közelében, keresek háborus idő tartamára. Butorozott előnyben részesül. Ajánlatokat „Butorozott lakás” jellegére a kiadóhivatalba kérek.

K Ö L C S Ö N

sorsjegyre, ardekapapírokra

és I-rendű vidéki takarékpénztári részvényekre

Konvertált jelszámokra 140 K
Bazai sorsjegyre 90 :
Osztr. vöröskereszt s.j. 40 :
Olasz vöröskereszt s.j. 33 :
Erzsébet sorsjegyre 7 :
József 10 :
Bazilika 20 :
Magy. vöröskereszt s.j. 22 :

A kölcson apró részletekben törleszhető. Ha sorsjegyet bárhol zálogban vannak, úgy a letételeg beküldése ellenében a kölcson a lent felsorolt címre várja a sorsjegyeket, de megkérjük, hogy a sorsjegyeket kiváltásuk en rájuk font kölcson adjuk.

A Debreczeni Kézilabda Kölcson-társulat Részv. Társ. bankközvetítés SIMONFFY-UTCA 13. SZÁM. Telefon 298. Alapítást év 1878.

MOTORBENZIN,

PETROLEUM,

MOTOR ÜZEMOLAJ.

Az Első Sátorralajuhelyi Petroleum-tinomió Részvénytársaság sátorralajuhelyi gyára ::

benzin, petroleumot és motorüzemolajat, az áru valamint a hordók értékeinek lefizetése ellenében, korlátlan mennyiségben szállíthat, ha a vevők az árut a gyárból székereken elvittetik. Bővebb felvilágosítást nyújt Trigarszky Emil vezérképvisező Debreczen, Hungadi-utca 13. szám alatt.

Adás-vétel

Kapucédulák

bármilyen felirással kaphatók a kiadóban.

Befőttes

üvegek olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalban.